

Karin Smirnoff

Fata din ghearele vulturului

Millennium 7

Continuarea seriei

Millennium

de Stieg Larsson

Traducere din limba suedeză și note de

Carmen Vioreanu

Vede ieșind
pentru a doua oară
pământul din mare,
verde din nou;
cascade curg,
vulturul planează,
pe piscuri
prinde pește.

Profețiile vanei
Edda¹

¹ Strofa 59 din *Völuspá* (*Profețiile vanei*), inclusă în *Codex regius* (Edda în versuri), o colecție de cânturi cu motive din mitologia nord-germanică, compuse cel mai probabil între secolele IX–XI în vestul Norvegiei și Islanda. O *völva* (în islandeza veche) este o femeie șaman. În limba suedeză se numește și *vala*. Termenul *vala* a fost păstrat aici din considerente legate de numele personajului principal Svala.

Ingrijitorul se uită la ceas. Din momentul în care a pus bucățile de carne în hrănitoare trec 41 de secunde până când aterizează primul vultur, o femelă.

De unde vine exact, nu știe. Poate era deja într-un copac din apropiere. Sau plana la 2 000 de metri deasupra. Cu vâzul său de 200 de ori mai ascuțit decât al oamenilor repera prada aflată la mai mulți kilometri distanță. Îngrijitorul stă cam la 50 de metri de momeală, bine camuflat într-o ascunzătoare, și o urmărește prin binoclu cum mănâncă.

Tandrețea pe care o simte pentru păsări nu e dragoste paternă. Ce știe el despre asta? Totuși, nu se poate abține să le vadă ca pe copiii lui.

Se gândește la ele înainte de a adormi. Imediat ce se trezește. Când își vede de treburi, când taie lemne, gătește sau face focul, se gândește la ele. S-au împerecheat? Vor supraviețui puii? Oare găsesc suficientă hrană? Vor trece cu bine peste iarnă? Sigur că da. Cu ajutorul lui și cu un an cu o populație decentă de șoareci de câmp, vor trece cu bine peste iarnă.

Își duce mâinile la ochi. Soarele este mai sus acum și îi încălzește spatele. Poate pentru ultima oară în această toamnă. Nu contează. Are casa lui într-un colț uitat de lume. „Casă” e poate prea mult spus. O cabană din bușteni, nelocuită de când au dispărut ultimii tăietori de lemne, la începutul anilor 1960, iar zona a fost clasificată ca rezervație.

Terenul este accidentat, cu o structură neregulată de păduri seculare, iazuri, mlaștini și munți. Ca să ajungi aici nu ai niciun drum în adevăratul sens al cuvântului. În afară de potecile făcute de animale, se zăresc doar urme vagi ale unui vechi drum forestier pe care natura îl recucerește. Singura modalitate de a ajunge acolo este pe jos sau cu un ATV, dar trebuie să ai simțul orientării.

De la cea mai apropiată șosea sunt puțin peste zece kilometri, dar el se deplasează pe o rază de maximum doi kilometri în jurul cabanei. Încă de la început a marcat direcțiile cu crenguțe, ca să nu se rătăcească. Așa ajunge la un pârau în care pescuiește, la adăposturile în care depozitează lemne pentru foc și la niște luminișuri numai bune pentru a urmări păsările și vânatul mic.

Cabana este refugiul lui. Modest modernizată, cu un generator electric diesel pe care-l folosește pentru a-și încărca telefonul mobil. Aici, el este nimeni. Un om fără nume, trecut sau viitor. Este și atât. Ia fiecare zi așa cum e. Se culcă devreme. Se trezește în zori. Face ceea ce trebuie să facă fără să se gândească dacă e bine sau rău.

Pe pereții din scânduri sunt scrijelii ani. Și nume. Mesaje de la alți bărbați singuri, către viitor. Olof Persson 1881. Lars Persson 1890. Sven-Erik Eskola 1910. Și așa mai departe. Dar ce e singurătatea, dacă nu ceva relativ? Pot trece luni de zile fără să vorbească cu altcineva în afară de el însuși, de păsări, copaci sau chiar pietre. Cu toate

astea, se simte mai puțin singur ca niciodată. E ca și cum l-a ajuns din urmă copilăria. Zi de zi, se apropie tot mai mult de băiatul care își găsea refugiul în pădure. Cel care învăța cum e alcătuită lumea, stând nemișcat și privind jocul nupțial al cocoșului-de-mesteacăn primăvara. Urmărind grija pe care o are femela de vulpe pentru puii ei care cresc, urmărind deplasarea furnicilor în mușuroi sau drumul gândacului-de-scoarță prin brad.

Băiatul are un tată. Un drac solid, cu brațe care ajung peste tot. Băiatul are o mamă. Nimeni nu ține seama de ea. Băiatul are un frate. „Fugi”, zice fratele când tatăl vine acasă. Iar băiatul fuge în pădure.

Prinde o șopârlă. Când își leapădă coada, băiatul o prinde din nou. Scoate cuțitul din teacă, îi taie capul și se lasă liniștea. El e liniștea.

Băiatul pune șopârla pe o piatră. Se sprijină de trunchiul unui copac și își șterge lama de pantaloni. O răzuiește cu unghia. De-a lungul tăișului se află libertatea. Nu i-o poate lua nimeni.

Se apropie încă un vultur. E un mascul tânăr. N-are încă nici ciocul galben, nici penele albe de pe burtă ale masculilor maturi. Un pui de un an, probabil. Cel mult doi ani, notează el într-un caiet. E ceva rar, dar se întâmplă din când în când, mai scrie el, ca puii de vultur să rămână în locul în care s-au născut, în loc să migreze spre sud. Posibil defect sau boală. Semnul întrebării. Ține-l sub observație. Semnul exclamării.

Femela este atât de ocupată, încât nu se obosește să ridice privirea când puiul de vultur se aventurează în jos, după ce întâi a dat ocol în zbor pe deasupra cârnii. Acum au rămas mai mult bucăți de oase, iar ea îl lasă să facă ce vrea. Amândoi sfâșie și trag până când ligamentele se desprind și tendoanele alunecă pe gâtlee ca niște spaghete.

În câteva minute, punctul culminant al zilei s-a încheiat. Îngrijitorul pune în rucsac caietul și termosul. Își trage cureaua puștii peste umăr și se strecoară pe burtă afară din ascunzătoare. Ca de obicei, piciorul drept nu vrea să coopereze și trebuie să îl întoarcă în direcția spre casă. Drumul până acolo e o cărare bătătorită de animale, unde mestecenii, arinii și sălciile căprești au rămas deja fără frunze. Bagă mâna într-un tufiș și culege un pumn de merișoare, dar se strâmbă la gustul dulce-amărui. Dulce-amărui e și mirosul resturilor de carne care zac într-un butoi de plastic cu capac. Bine camuflat sub un brad, dar chiar și așa. Ar fi trebuit să le arunce imediat pe toate în hrănitore, dar nu poate. Momentul cu vulturii înseamnă totul. Pentru ei respiră, mănâncă, doarme, se cacă. Mâine o să vină din nou. Când sună telefonul. O singură persoană are numărul lui. Iar el sună o singură persoană.

— Da, spune el. Da. Mâine dimineată. OK.

E o dimineată mai rece decât de obicei. Mai pune pe foc câteva lemne și își încălzește mâinile în jurul unei cești de cafea. Dacă vrea să ajungă la timp pe autostradă, trebuie să pornească în curând, pentru că pe drum se pot întâmpla multe. Se poate defecta ATV-ul. Solul poate fi prea mocirlos.

Merge pe jos primii kilometri până unde ține ascuns ATV-ul. E ascuns pur și simplu din motive de siguranță. Dacă, prin absurd, ar găsi cineva vehiculul, nu ar avea cum să facă vreo legătură cu cabana sau cu el.

Pe drum, iscodește cu privirea după vulturi-de-mare. Unul dintre cuiburi se află în direcția asta, dar nu se zărește nicio pasăre. Păcat. I-ar fi dat o rază de speranță. Nu neapărat că i-ar fi teamă, dar oricum. Un vultur de mare e un semn. Și încă unul bun.

Odată ajuns acolo, îndepărtează crengile de brad de pe vehicul, pune rucsacul în cutia din față și se îndreaptă spre punctul de întâlnire.

Solul e uscat, totul decurge conform planului. Ajunge cu zece minute mai devreme și așteaptă, bine ascuns de șosea, după care se apropie de barieră și întoarce ATV-ul.

Mașina e deja acolo. Livrarea o face întotdeauna aceeași persoană. Îngrijitorul îl știe drept „livratorul”. Livratorul îl știe pe el drept „îngrijitorul”. Nu se cunosc între ei și schimbă doar câteva vorbe.

— De la cine primești ordine? întreabă el.

Răspunsul îl liniștește. Cu cât lanțul e mai scurt, cu atât mai puține verigi.

De data asta a cerut câteva articole de primă necesitate. O sticlă de whisky și câteva alimente proaspete. Și ca de obicei, ziare. Le înghesuie și pe acestea în cutie și se întoarce la mașină.

Livratorul scoate corpul de pe bancheta din spate.

O femeie, asta e neobișnuit. Are mâinile legate la spate și capul acoperit cu o glugă, sub care el știe că are și o bandă adezivă în jurul gurii.

— Fă ce vrei cu ea, spune livratorul. Ai mână liberă.

Ce vrea, cât timp își face treaba.

Oamenii cu care se intersectează și-au meritat soarta. Până una-alta, el are conștiința curată. Nu ucide din plăcere și nici psihopat nu e, chiar dacă lumea probabil l-ar considera drept o persoană care ucide din impuls.

Au o înțelegere. Atâta timp cât își respectă partea lor de înțelegere, la fel face și el.

— Ce a făcut? întreabă el, ceea ce e ceva neobișnuit.

Poate pentru că e vorba despre o femeie. Poate pentru că livratorul e prima persoană cu care vorbește după mult timp.

— Ca de obicei, răspunde livratorul. Mai mult nu știu. Iar îngrijitorul îl crede. Faptul că știe atât de multe îl uimește și nu numai, îl îngrozește.

Se urcă pe ATV și primește ajutor când pune corpul în fața lui. „Corp” sună mai bine decât „femeie”.

— Pune și centura, zice el. Nu-i așa, scumpico? Nu vrem să cazi.

Ridică mâna în semn de salut și pornește spre cabană.

Cât camuflează vehiculul, corpul e legat de un copac. Nu e complet tăcut. Scâncește ușor, ca o pisică bolnavă. Pisicile bolnave ar trebui eutanasiate. În continuare, niciun vultur de mare la orizont.

— Hai să mergem, spune el și împinge corpul în fața lui.

Constată că nu are condiție fizică la fel de bună ca a lui. Pe ultima bucățică de drum îi dă cu șutul în pulpe ca să se miște.

De obicei, nu bagă corpuri în cabană, dar acum face o excepție. Îmbrânțește corpul ca să cadă pe pat, iar el se așază pe un scaun.

— Întâi distracția, apoi munca, e bine așa? Și poate să mai facem un pic de foc, ce zici, nu ți se pare frig aici? întreabă el.

Pisica scoate niște scâncete. Lui i se întărește. O femeie e totuși o femeie.

Dă jos pantalonii și chiloții de pe corp. Mereu la fel de interesant să vezi ce se ascunde sub chiloți. E un corp destul de tânăr: 25 de ani, poate; 40, cel mult. Vârsta nu contează.

La început, se gândește să o ia mai ușor, să se bucure de priveliște, ca să zicem așa, dar e prea excitat să mai aibă răbdare. Smulge o bucată de folie alimentară, naiba știe ce rahaturi are pe ea, înfășoară plasticul de câteva ori

în jurul erecției și îndreaptă corpul astfel încât să fie în poziția perfectă de penetrare.

— Poți să stai aici câteva zile, să ne distrăm, spune el, bâjbâind ca un virgin în tabăra de confirmare.

Nici măcar nu reușește să intre, că a și ejaculat.

După ce respirația și dorința se domolesc, vede că femeia a făcut pipi.

A făcut pipi în patul lui și asta e decisiv.

— Gata cu drăgălășeniile, anunță el, se încheie la pantaloni și pregătește corpul pentru plecare.

Corpul aproape că nu poate merge. E cât pe ce să leșine, așa că îngrijitorul nu ajunge cât de departe avusese de gând. Leagă corpul de un copac pentru a doua oară și dezleagă cordonul sacului de pânză în care ține arma.

Se uită la flecuștețul ăsta frumos. Înșurubează amortizorul și ține pistolul între mâini, ca o sfințire a faptei iminente.

Miau. Acum pisicuța nu mai trebuie să sufere.

Stau de mai bine de o oră într-o mașină neîncălzită, așteptând semnalul că nu e nimeni în casă.

Mașina e parcată pe un drum lateral care duce spre fluviu. Din casă nu se vede, e ascunsă de un hambar. În același timp, au o imagine de ansamblu bună asupra celor care intră și ies cu mașina. Mai întâi a trecut femeia cu copilul pe bancheta din spate, iar acum trece și el.

Nu e prima dată când stau aici.

De câte ori se întorc în oraș fără să fi rezolvat treaba, Svala răsuflă ușurată, chiar dacă o lasă departe de Gasskas și trebuie să meargă pe jos acasă. Acasă, la Mama-Mărta. Acasă, la Mama-Mărta cea dispărută, pe Tjädervägen, unde s-a mutat mai nou bunica.

Nu e nimic în neregulă cu ea. Face genul de lucruri pe care Mama-Mărta nu le face niciodată. Gătește, face curățenie și umple casa cu sporovăială. E o rutină. Mama-Mărta dispare uneori și se întoarce după câteva zile fără să spună pe unde a umblat. Însă de data asta e

diferit. În curând se împlinește o lună de când și-a pus poșeta pe umăr, a pupat-o pe Svala pe cap și a spus: *Mă întorc imediat, mă duc să cumpăr țiğări.*

Svala a rugat-o pe bunica să nu se atingă de nimic din camera ei. Să nu se apuce de curățenie și să nu-i adune hainele murdare când e ea la școală. Camera aceea e singurul loc neatins. Când se întinde pe cuvertura cu dungi de zebra, Mama-Mărta e din nou acolo. Stă pe scaunul de la biroul Svalei, făcându-se că îi corectează o temă. O mângâie pe păr și îi spune: *Când primesc banii, o să facem ceva frumos.*

Frumos ar putea fi să meargă la Arjeplog și să stea la un hostel.

Frumos înseamnă de obicei o pizza la Buongiorno. Au acolo un pizzer adus din Napoli. Mama-Mărta pune pariu că e din Siria.

— Nu contează, zice Svala, iau o Vegetariana.

Brânza e fierbinte și arde pe cerul gurii. Svala mai primește o cola; Mama-Mărta, încă un pahar de vin. E în cea mai bună formă după primul pahar și câteva înghițituri din al doilea. Glumește pe seama celor din jur. Povestește lucruri care s-au întâmplat cu mult timp în urmă. Despre laponul care intră într-un restaurant și comandă potârniche polară. Își bagă degetul arătător în fundul păsării și pretinde că poate să spună unde a fost împușcată pasărea. Poate în Arvidsjaur. Nu-și amintește foarte bine. Dar când Svala completează povestea, Mama-Mărta se enervează. Ochii i se îngustează mai rău ca de obicei când o apucă de mână și o strânge tare: *Și tu ești sami. Nu laponă, ce dracu'. Să nu uiți. Ar trebui să fii mândră de originea ta.*

Care e ce anume? O mamă dispărută, un tată mort. O bunică suferind de angină pectorală. Niciun frate, nicio

soră, nicio rudă apropiată. Cel puțin nimeni care să vrea să știe despre ea.

— Cu excepția lui Lisbeth, spune bunica.

— Și cine naiba mai e și Lisbeth?

— Lisbeth Salander. Sora vitregă a tatălui tău.

— Nimeni n-a mai pomenit-o până acum.

— Mama ta n-a vrut să aibă nimic de-a face cu neamul Niedermann, îi explică bunica. E de înțeles.

— De ce? întreabă Svala, dar nu primește niciun răspuns exact.

— E poveste veche, s-a întâmplat demult, nimic de discutat, răspunde bunica, semnalând că discuția s-a încheiat.

Trece cu degetul de-a lungul liniilor din palma Svalei.

— O să ai o viață lungă. Cel puțin trei copii. Undeva există o întrerupere. După aceea, totul va fi bine.

Svala are un sentiment că întreruperea a început deja. Toamna a luat foc, iar ea vrea să picteze flăcările. Un ochi poate percepe peste zece milioane de nuanțe, iar ea vrea să le așeze pe toate ca niște tușe de pensulă în jurul unei frunze.

Nu știe cum îi cheamă pe bărbații de pe scaunele din față ale mașinii. Dar bănuiește cine se află în spatele acestei afaceri: Plastic-Peder. Mizerabilul ei „vitreg”. Nu ar folosi niciodată cuvântul „tată” înainte de „vitreg”.

Deși nu mai locuiește cu ele de câțiva ani, pândește ca o știucă flămândă în stufărișuri. Mai ales în ultima vreme, după ce a dispărut Mama-Mărta.

Baba de la Asistență socială i-a spus Svalei să fie pregătită pentru posibilitatea ca mama ei să fi murit.

— De la ce? întreabă Svala.

— Păi, avea problemele ei.

— Mama mea n-a dispărut de bunăvoie.

- Uneori, nu știm totul despre părinții noștri.
- Poate că nu știi tu.

Ușa din față se trânteste, ușa din spate se deschide. Are companie.

- Ți-e frică? întreabă el.
- Nu, răspunde ea.
- Te doare? se interesează el, răsucindu-i brațul.
- Nu.

Se apropie de ea, îi cuprinde spatele cu brațul și o trage spre el.

— Păcat că ne presează timpul, am impresia că ești bună la una-alta. Poate puțin cam slabă, observă el, strângându-i umărul, dar chiar drăgălașă.

Cu cealaltă mână îi prinde bărbia și îi întoarce fața spre el. Ea face tot posibilul să nu-i întâlnească privirea.

— Acum știi ce se întâmplă dacă o dai în bară, spune el, făcând gestul decapitării.

Ea își ține răsuflarea, ca să nu simtă mirosul din gura lui. La fel ca Peder și toate scârbele lui de tovarăși din aceste ținuturi polare, pute a un amestec de dinți nespălați, amoniac și fum.

Inima bate. E un lucru bun. Nu va muri nedemn, ca Mama-Mărta. În orice caz, nu fără a opune rezistență.

O fi neputincioasă, dar are două avantaje. Al doilea cel mai bun lucru este că nu o doare nimic. O pot lovi sau arde cum vor. Îi pot rupe o mână sau fractura un picior, iar ea n-o să schițeze niciun gest.

Cel mai bun lucru nu poate fi explicat, există pur și simplu acolo. Ca și cum ar ști răspunsul înainte să fie pusă întrebarea.

— N-ai primit ochii ca să vezi, spune Mama-Mărta. I-ai primit pentru că vezi.

Nu toate zilele la Buongiorno au fost cu sucuri duble. A muncit la fel de mult pentru marginile de pizza precum lapona înaltă² la bâlciuri.

Ia uite, Christina are deja 2,18 metri și încă mai crește.

Ia uite, bate-o pe Svala la cubul Rubik și câștigă 1 000 de coroane.

Svala nu pierde niciodată, dar cel mai bun show are cu totul alt subiect.

Pizzeria nu arată ca pizzeriile normale, cu arcade ten-cuite și frigidere bâzâitoare pline cu sucuri. Tema de la Buongiorno este lumea mafiei americane. Pe pereți sunt tablouri înrămate cu Al Capone, Johnny Torrio, Lucky Luciano, Joe Masseria și alți gangsteri, precum și fotografii din filme, haine și arme vechi.

Într-un colț se află un seif, dar în loc de bani și diamante, e folosit pentru farfurii și tacâmuri.

Plastic-Peder e cel care clocește ideea. Singurul cadou pe care i l-a făcut vreodată Svalei e un seif. Nu e mare, dar e greu. Mai presus de toate, e încuiat.

— Nu știi ce conține, dar dacă reușești să spargi codul, poți păstra ce e înăuntru.

Ea are zece ani și știe că o minte, dar nu se poate abține să încerce. E ceva cu degetele ei și e ceva cu creierul ei. Cifrele pâlpâie ca niște bile la o tombolă. Așa le vede ea.

² Christina Chatarina Larsdotter (1819–1854), cunoscută în Suedia și în lume ca „lapona înaltă” sau „uriașa din Laponia” a fost considerată o ciudățenie a vremurilor sale, din pricina înălțimii — 2,18 m. La vârsta de 18 ani a fost convinsă de un impresar să meargă într-un turneu prin Suedia și Europa, pentru ca lumea să o vadă pe cea mai înaltă femeie din lume. Christina (sau Stina, așa cum îi spuneau oamenii) a acceptat pentru a-și putea ajuta familia foarte săracă.

Sau le simte. E nevoie de câteva încercări să ordoneze informațiile. Plastic-Peder se ridică nerăbdător și bate din picior lângă ea.

Când simte că a potrivit codul, Svala se îndreaptă către Plastic-Peder și spune că nu, nu se poate sparge. Că nu știe cum să facă.

Acum se poate întâmpla orice. El se poate enerva și poate țipa la ea, asta fiind cea mai frecventă reacție. O poate lovi. Mai nou, acest lucru se întâmplă mai rar. Sau poate trânti ușa după el, moment în care lustra din hol se lovește de tavan.

Stă nemișcată și ascultă. După ce s-a asigurat că a ieșit din casă, întredeschide ușa seifului.

Seiful conține bani. Mai mulți bani decât a văzut ea vreodată. Dar chiar când numără bancnotele de 500, apare brusc și el.

Până acum a înțeles că violența fizică nu ține cu Svala. Nu doare suficient. Pe Mama-Mărta însă o doare cu atât mai mult.

— Înțelegi că trebuie să te pedepsesc, nu? întreabă el. N-are rost să-ți acoperi urechile.

Ideea amuzantă cu seiful la pizzerie îi vine după vreo doi ani.

Clienții trebuie să aleagă un cod, iar Svala îl sparge. Uneori primește ceva bani doar pentru ea. Sau bacșiș care scapă de ochiul lacom al lui Plastic-Peder. Banii îi păstrează în maimuța cu blană ciufulită de pe pat. Desface cusătura, scoate niște biluțe de polistiren și o coase la loc.